

Рецензия

по процедура за защита на дисертационния труд на Иван Тенев Костолов за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по изкуствознание и изобразителни изкуства, на тема: "Анализ на техниката и технологията на живописата на Ренесанса в Германия (Дюрер, Кранах, Грюневалд, Холбайн) и влиянието им върху автори от съвременността (Вернер Тюбке, Ерих Кисинг, Еберхард Ленк, Фолкер Щелцман)"

Рецензент : доц. Здравко Каменаров

Катедра „Стенопис“, НХА

Дисертационният труд на Иван Костолов е съобразен с изискванията на Националната художествена академия за присъждане на образователна и научна степен ДОКТОР. Темата, на която е посветена дисертацията не е разработвана до сега изапълва една важна информационна празнина. Тя е особено актуална с оглед на все по-големия интерес и приложение на класически техники в изпълнението на съвременното живописно изкуство. Трудът притежава добре структурирана теоритична част с богат фактологичен материал и задълбочени анализи, и експериментална част представляваща интерес за сферата на изкуствознанието и изобразителните изкуства от гледна точка на представянето на новаторски за изобразителното изкуство у нас художествени интерпретации и похвати.

Дисертацията е с обем 310 страници, структурирани в увод, изложение в седем глави, заключение и библиография. Използваната литература включва 321

заглавия, от които 7 на български език, 146 чуждоезични, 81 раздела на книги, 44 статии от периодичния печат и 40 документа от интернет.

Към труда е изготвено приложение с обем от 207 страници, което се състои от 147 цветни изображения, 20 таблици и писмена кореспонденция с 5 немски художника.

Наименованията на главите – „Ренесанс в Германия – исторически контекст“; „Основни технически и технологични характеристики на немската живопис през епохата на Ренесанса“; „Технически и технологичен анализ на живописното творчество на Дюрер, Кранах, Грюневалд и Холбайн“; „Унифициран метод на живопис“; „Лайпцигска школа – исторически контекст“; „Технически и технологичен анализ на живописното творчество на Тюбке, Щелцман, Кисинг и Ленк. Типологични сходства и различия с Ренесанса“; „Техника и технология на живописиста – експериментална част“, изясняват логиката на изследваната тема. Трудът прижева задълбочен аналитичен подход и изчерпателност по отношение на конкретно дефинираните аспекти на изследване. Ясно са дефинирани целите и задачите, както и границите на изследването.

За целите на дисертацията авторът обелязва използването на два метода - сравнителен анализ и биографичен метод, а всъщност приложената от него методология включва и подход на изследване като: описателен метод; изобразителен метод; социално-психологически метод – провеждане на интервюта; експериментално-аналитичен метод – провеждане и протоколиране на експеримент и съставяне на изводи въз основа на получените резултати; научно-изследователски метод – посредством високотехнологична апаратура и др.

Глава втора изяснява историческия контекст на епохата на Ренесанса в Германия. Обобщено е влиянието ѝ върху немската живопис, разгледана е

организацията на художествената дейност в професионални гилдии и свързаната с това промяна в социалното положение на художника.

Трета глава е посветена на добре познати писмени исторически източници, касаещи живописиста през Ренесанса.

Глава четвърта е биографична справка за живота и творчеството на художниците от Немския ренесанс -Дюрер, Кранах, Грюневалд и Холбайн.

Глава пета е опит за систематизиране на общите принципи в техниката и технология на живопис в един способ на създаване на картина от Ренесанса.

По отношение на съдържанието и структурата, смятам че, трудът е утежнен с прекалено много технико-технологични данни от общ характер, нямащи пряко отношение към работата. В конкретният случай визирам трета, четвърта и пета глави („Основни технически и технологични характеристики на немската живопис през епохата на Ренесанса”; „Технически и технологичен анализ на живописното творчество на Дюрер, Кранах, Грюневалд и Холбайн”; „Унифициран метод на живопис”), предполагащи конкретно проследяване на техниката и технологията в творчеството на художниците от северния Ренесанс, а не принципната структура на художественото произведение – основи, грунд, пигменти, свързватели и т.н. Подобен е случаят и в уводът (първа глава) и втора глава, където информацията от общ характер преобладава. В този смисъл, трудът би спечелил от съкращаването на базисните технологични данни и добре познатата историческа, естетическа, философска и биографична информация. Тези забележки касаят и приложението към научния труд, голяма част от което е обзор на пигментите в таблици за трайност, светоустойчивост и т.н. Апликирането на такъв тип отдавна известни и неоспорими данни, присъстващи в добре познатата ни технологична литература, в известен смисъл се явяват в ущърб на научния труд, претендиращ за иновативност и дисертабилност.

